

European Textbooks: Greece Review

Editor: Madeleine Ferris

November 2025

Το [IMPACT-se](#), (Institute for Monitoring Peace and Cultural Tolerance in School Education) δημοσίευσε πρόσφατα μια εκτενή **έκθεση για την Ελλάδα ΕΑΩ**, σύμφωνα με την οποία **τα ελληνικά σχολικά βιβλία προσφέρουν συνολικά δίκαιη, σε βάθος και με σεβασμό εκπαίδευση για τον Ιουδαϊσμό, το Ολοκαύτωμα και το Ισραήλ**. Το (IMPACT-se), είναι ένα διεθνές ινστιτούτο που αξιολογεί τα εγχειρίδια της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με βάση διεθνή πρότυπα (όπως αυτά της UNESCO) για την προώθηση της ειρήνης, της ανοχής και του διαπολιτισμικού σεβασμού.

Ένα από τα βασικά στοιχεία που αναδεικνύει η έκθεση αφορά την παρουσίαση της ιουδαϊκής θρησκείας. Τα σχολικά εγχειρίδια περιγράφουν με σαφήνεια θρησκευτικές παραδόσεις, έθιμα, γιορτές και έννοιες, όπως το Σάββατο και η ιδιαίτερη σημασία της Ιερουσαλήμ. Αυτή η προσέγγιση εκτιμάται ότι καλλιεργεί κατανόηση της εβραϊκής ταυτότητας και συμβάλλει στον διαπολιτισμικό σεβασμό.

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίδεται επίσης στη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος. Τα ελληνικά σχολικά βιβλία παρουσιάζουν

αναλυτικά την ιστορική εξόντωση των Εβραίων, περιγράφοντας τη «Τελική Λύση», τα στρατόπεδα συγκέντρωσης, τις απελάσεις Ελλήνων Εβραίων και προσωπικές μαρτυρίες, όπως το ημερολόγιο της Άννας Φρανκ. Παράλληλα, προβάλλονται περιπτώσεις αλληλεγγύης Χριστιανών συμπολιτών, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τη διάσωση ολόκληρης της εβραϊκής κοινότητας της Ζακύνθου.

Παρά τα θετικά στοιχεία, η έκθεση επισημαίνει και ορισμένες αδυναμίες. Ένα αξιοσημείωτο κενό αφορά την απουσία της λέξης «αντισημιτισμός» από τα εγχειρίδια που εξετάστηκαν, γεγονός που θεωρείται ότι περιορίζει τη βαθύτερη κατανόηση του φαινομένου και της ιστορικής του σημασίας. Αντίστοιχα, το Ισραήλ ως σύγχρονο κράτος και η ισραηλινοπαλαιστινιακή σύγκρουση εμφανίζονται μόνο περιορισμένα, χωρίς εκτενή πολιτική ανάλυση.

Ένα ακόμη σημαντικό θετικό σημείο που θίγει η έκθεση αφορά την αφαίρεση από τα σχολικά βιβλία της τρέχουσας σχολικής χρονιάς ενός παλαιότερου αμφιλεγόμενου αποσπάσματος στο βιβλίο «Νεοελληνικής Γλώσσας» της Γ' Γυμνασίου. Το κείμενο αυτό, που παρουσίαζε τους Εβραίους ως υπεύθυνους για τις συνθήκες ζωής των Παλαιστινίων παιδιών και συνοδευόταν από οπτικό υλικό σχετικό με εμπόλεμες ζώνες, αποσύρθηκε και στη θέση του εντάχθηκε μια πιο γενική αναφορά στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά σε περιοχές πολέμου, χωρίς στοχοποίηση συγκεκριμένων λαών ή κρατών.

Ο διευθύνων σύμβουλος του IMPACT-se, Marcus Sheff, σχολίασε ότι από την εξέταση των σχολικών βιβλίων φαίνεται ότι η Ελλάδα αντιμετωπίζει με σοβαρότητα ζητήματα μνήμης, ιστορικής συνείδησης και σεβασμού απέναντι στον Ιουδαϊσμό, σημειώνοντας ότι η χώρα προσφέρει μια από τις πιο ισορροπημένες και τεκμηριωμένες προσεγγίσεις στην Ευρώπη σε σχέση με τη διδασκαλία για την εβραϊκή ιστορία και το Ισραήλ. Σε μια περίοδο κατά την οποία ο αντισημιτισμός αυξάνεται διεθνώς, η ελληνική προσέγγιση αποτελεί, σύμφωνα με την έκθεση, ένα θετικό παράδειγμα εκπαιδευτικής πρακτικής.

Σχετικό άρθρο:

[TIMES OF ISRAEL, 3.12.25, Greek textbooks provide fair education about Israel and Judaism, watchdog finds](#)

Όλες οι εκθέσεις του IMPACT-se [ΕΔΩ](#)

Η Έκθεση για την Ελλάδα [ΕΔΩ](#)